

ER KORTLÆGNINGEN VÆRKTØJET?

Cand. mag. Stefan Outzen
Stefan Outzen Projects

Guldborghave 1926



Historien om Guldborghave

- Et problem erkendes
 - Forurening og årsag klarlagt
- Problemet karakter er klarlagt
 - Beskyttelsesniveau
- Problemet omfang undersøges
 - Metodisk tilgang
- Beslutning om indsats
 - ?

BT Kemi, Teckomatorp



22. Februar 1979

Historien om affaldsdepoter

- Et problem erkendes
 - Forurening og årsag klarlagt
- Problemet karakter er **uklart**
 - Rent grundvand
- Problemet omfang undersøges
 - Kortlægning
- Beslutning om indsats
 - Lov om kemikalieaffaldsdepoter

Kortlægningen

- Uklar opgave
 - Ingen afgrænsning opad
 - Uklare grænser nedad
- Konflikt med juraen
- Kortlægningens formål
 - Hvorfor gør vi det?
 - Hvad gør vi når vi er færdige?
- Hvad er der galt med kortlægningen?
- Hvad gør vi?

Husk lige gasværkerne

1982: 501

1986: 1.192 (lossepladser)

1987: 562 industrigrunde

9.975 servicestationer

1.518 mejerier

Et ikke nærmere opgjort antal
grafiske industrier, skrotpladser
mv.

- og autolakererierne

1996:	27.985 (Danmarks Statistik)
1999:	Ca. 39.651 (Arbejdsrapport nr. 11, 1999)
2007:	Ca. 74.000 (MST + skøn)
2050:	Ca. 182.000
2470:	Ca. 2.000.000

Forståelsen af truslen

1980'erne: Noget der skal graves væk

1990'erne: Noget der skal kontrolleres

Differentieret indsats

Noget må vi leve med

2000'erne: Noget der skal kontrolleres

Differentieret indsats

Kontrol med jordflytning

Forståelsen af truslen

- Punktkilder
 - Deponeringer af affald
 - Oplag af olie- og benzinprodukter
 - Pesticider
 - Brug af klorerede opløsningsmidler
 - Phenoler
- Diffus forurening
 - Tjærestoffer
 - Tungmetaller

Implikationer af afgræsningen

- Deponeringer af affald
 - Mergelgrave: 300.000
 - Brønde: 300.000
- Oplag af olie- og benzinprodukter
 - Traktorbenzinanlæg: 120.000
 - Olietanke før 1970: 1.000.000
 - Olietanke efter 1970: 2.000.000
- Pesticidpunktkilder
 - Påfyldningspladser: 46.000

Implikationer af afgræsningen

- I alt: 3.766.000
- Heraf kortlagt: 2 %

Konflikten med juraen

- 1990: Tinglysning
- 1993: Bevis for forurening
- 2000: Kortlægning

Vi må ikke have data om ikke-forureninger!

- Undersøgte grunde, ingen forurening påvist (ingen erfaringsdannelse)
- Grå lister af endnu ikke vurderede

Hvad har vi lært?

- Beskyttelsesniveau defineret
 - Kvalitetskriterier
 - Klassificering af følsomhed
- Risikovurdering
 - Stoffer
- Undersøgelsesmetoder
 - Analyser, teknik
- Administration
 - Standarder

Hvad har vi til gode at lære?

- Sammenhæng mellem kilde og forurening
 - Vi ved praktisk talt intet om årsagssammenhæng
 - Forureningshyppighed pr. kildetype
- Risiko ved komplekse forureninger
 - Vi ser fortsat på stofferne enkeltvis

Hvad løser kortlægningen?

- 1980: Behov for overblik
- 1990: Prioritering af indsats
- 2000: Opfyldning af lovgivningen

Kortlægningen løser intet miljøproblem

Den påviser det bare

Kortlægningens problemer

- Er statisk og forudsætter en statisk verden
 - Erkendelsen og forurening er dynamiske
- Bygger på den antagelse, at det er muligt at identificere alle forureninger
 - Det kan man ikke og det er ikke hensigtsmæssigt
- Er uforenelig med forsigtighedsprincippet
 - Fokus på bagatelgrænser

Kortlægningens problemer

- Ingen strategisk betydning
- Vi kan ikke forklare hvorfor vi gør det
 - Umulig kommunikationsopgave
 - Ingen svar på indsats efter endt kortlægning
- Omstændelig proces
 - Ressourcekrævende
 - Løser ikke miljøproblemer
 - Falskt trusselsbillede
 - Umulig at vedligeholde

Andre værktøjer

- Områdeklassificeringen
- Indsatsplanerne
- Villatank-ordningen

Hvad gør vi?

- Fjerner alt fra kortlægningen der ikke indeholder en plan for indsats
- Fjerner kortlægningen af olieforurenede grunde
- Skærper kontrol med jordflytning
- Kortlægningen ud af lovgivningen